

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Екологія»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 101 – Екологія
галузі знань 10 – Природничі науки
Кваліфікація: Магістр з екології, викладач екології

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Рівненського державного гуманітарного університету

Голова вченої ради

[Signature] /проф. Постолювський Р.М./

(протокол № 1 від «31» січня 2019 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01 вересня 2019 р.

Ректор [Signature] /проф. Постолювський Р.М./

(наказ № 18-01-01 від «31» січня 2019 р.)

Рівне 2019 р.

Передмова

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці магістрів у галузі знань 10 «Природничі науки» спеціальності 101 «Екологія», вступ яких відбувається на базі здобутого освітнього ступеня бакалавра.

Освітньо-професійна програма заснована на компетентністному підході підготовки магістра у галузі знань 10 «Природничі науки» спеціальності 101 «Екологія».

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою кафедри екології, географії та туризму у складі:

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми):

Андрій Валерійович Лисиця, д-р біол. наук, проф.

Члени проектної групи:

Ірина Леонідівна Суходольська, канд. біол. наук, доц.

Віталій Олексійович Мартинюк, канд. геогр. наук, проф.

Ця програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Рівненського державного гуманітарного університету.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ

Освітньо-професійної програми

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ: другий (магістерський) рівень

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 101 – Екологія

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 10 – Природничі науки

КВАЛІФІКАЦІЯ: Магістр з екології, викладач екології

Розробники програми:

Лисиця А. В., д-р біол. наук, проф.

Суходольська І. Л., канд. біол. наук, доц.

Мартинюк В. О., канд. геогр. наук, проф.

ВНЕСЕНО

Кафедрою екології, географії та туризму

Протокол № 1 від 16 січня 2019 року

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою психолого-природничого факультету

Протокол № 1 від 21 січня 2019 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету

Протокол № 1 від 31 січня 2019 року

НАДАНО ЧИННІСТЬ ТА ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ № 18-01-01 від 31 січня 2019 року.

II. Профіль програми магістра зі спеціальності 101 – Екологія	
1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Рівненський державний гуманітарний університет Кафедра екології, географії та туризму
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	магістр
Освітня-кваліфікація	Магістр з екології
Кваліфікація в дипломі	Магістр з екології, викладач екології
Офіційна назва освітньої програми	Екологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін освітньої складової освітньо-професійної програми 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію НД№1889788. Термін дії до 1 липня 2026 року.
Цикл/рівень	НРК України –8 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Перший (бакалаврський) рівень, ОКР «спеціаліст»
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	2019-2026 рр.
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.rshu.edu.ua/navchannia/osvitni-prohramy/mahistr .
2 – Мета освітньої програми	
формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування через теоретичне та практичне навчання.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	10 – Природничі науки 101 – Екологія
Орієнтація освітньої програми	<i>Теоретичний зміст предметної області.</i> Поняття, концепції, принципи природничих наук, сучасної

	<p>екології та їх використання для охорони навколишнього середовища, збалансованого природокористування та сталого розвитку. Застосування концепцій, теорій та наукових методів природничих наук для розв'язання спеціалізованих задач та вирішення практичних екологічних проблем, які характеризуються комплексністю, невизначеністю умов.</p> <p><i>Методи, методики та технології.</i> Здобувач має оволодіти методами збирання, обробки та інтерпретації результатів екологічних досліджень; навичками науково-виробничої, проектної, організаційної та управлінської діяльності; здатністю до педагогічної та просвітницької діяльності в сфері екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> обладнання, устаткування та програмне забезпечення, необхідне для натурних, лабораторних та дистанційних досліджень будови та властивостей екологічних систем різного рівня та походження.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Загальна освіта в галузі природничих наук спеціальності Екологія</p> <p>Ключові слова: екологія, природокористування, охорона довкілля, організаційна, управлінська та просвітницька діяльність.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Обов'язковий семестр міжнародної мобільності реалізується шляхом викладання окремих професійних дисциплін англійською мовою.</p>
<p>4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Професійна діяльність в галузях технологій захисту навколишнього середовища та природоохоронної сфери, інженерно-технологічної діяльності на промислових підприємствах, у вищих навчальних закладах, в проектних установах та науково-дослідних інститутах і лабораторіях, у природозахисних організаціях органів державної влади та інспекційної діяльності з техногенного, екологічного і радіологічного нагляду. Згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) та International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08) випускник з професійною кваліфікацією «магістр з екології», може працевлаштуватися на посади з наступними</p>

	професійними назвами робіт: еколог (2211.2); екологічний аудитор (2411.2); експерт з екології (2211.2); інженер з техногенно-екологічної безпеки (2149.2); молодший науковий співробітник (природно-заповідна справа) (2213.1); інспектор з екологічної безпеки (2111.2); фахівець з екологічної освіти (2211.2).
Подальше навчання	Продовження навчання на третьому рівневі вищої освіти. Набуття суміжних кваліфікацій за іншими спеціальностями.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Проблемною орієнтоване навчання з елементами самонавчання за такими методами та технологіями як: збір, обробка та інтерпретація результатів досліджень; навички науково-виробничої, проектної, організаційної та управлінської діяльності.
Оцінювання	Письмові та усні экзамени, презентації, практики, вхідний та вихідний модульний контроль, захист кваліфікаційної роботи або складання комплексного кваліфікаційного іспиту
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. 2. Здатність приймати обґрунтовані рішення. 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). 4. Здатність розробляти та управляти проектами. 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. 7. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети. 8. Здатність до виконання дослідницької роботи з елементами наукової новизни.
Фахові компетентності (ФК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знання на рівні новітніх досягнень, необхідні для дослідницької та/або інноваційної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. 2. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи

	<p>при критичному осмисленні екологічних проблем.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Здатність до використання принципів, методів та організаційних процедур дослідницької та/або інноваційної діяльності. 4. Здатність застосовувати нові підходи до аналізу та прогнозування складних явищ, критичного осмислення проблем у професійній діяльності. 5. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців. 6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. 7. Здатність до організації робіт, пов'язаних з оцінкою екологічного стану, захистом довкілля та оптимізацією природокористування, в умовах неповної інформації та суперечливих вимог. 8. Здатність до самоосвіти та підвищення кваліфікації на основі інноваційних підходів у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. 9. Здатність самостійно розробляти екологічні проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей. 10. Здатність оцінювати рівень негативного впливу природних та антропогенних факторів екологічної небезпеки на довкілля та людину.
7 – Програмні результати навчання	
	<p>Нормативний зміст за стандартом вищої освіти України підготовки бакалавра передбачає наступні програмні результати навчання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Знати та розуміти фундаментальні і прикладні аспекти наук про довкілля. 2. Уміти використовувати фундаментальні екологічні закономірності у професійній діяльності. 3. Знати основні концепції природознавства, сталого розвитку і методології наукового пізнання. 4. Інтегрувати знання з різних галузей для вирішення теоретичних та/або практичних задач і проблем. 5. Знати правові та етичні норми для оцінки професійної діяльності, розробки та реалізації соціально-значущих екологічних проектів. 6. Використовувати сучасні методи обробки і інтерпретації інформації при проведенні екологічних

досліджень та/або інноваційної діяльності.

7. Уміння самостійно планувати виконання дослідницького та/або інноваційного завдання та формулювати висновки за його результатами.

8. Демонструвати здатність до організації колективної діяльності та реалізації комплексних природоохоронних проектів з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.

9. Знати сучасні методи та інструментальні засоби екологічних досліджень, у тому числі методи та засоби математичного і геоінформаційного моделювання.

10. Спілкуватися іноземною мовою в науковій, виробничій та соціально-суспільній сферах діяльності.

11. Доносити професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу.

12. Знати принципи управління персоналом та ресурсами, основні підходи до прийняття рішень.

13. Демонструвати обізнаність щодо новітніх принципів та методів захисту навколишнього середовища.

14. Використовувати сучасні інформаційні ресурси з питань екології, природокористування та захисту довкілля.

15. Уміти оцінювати ландшафтне і біологічне різноманіття та аналізувати наслідки антропогенного впливу на природні середовища.

16. Оцінювати можливий вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля.

17. Володіти основами проектування, експертно-аналітичної оцінки та виконання досліджень.

18. Застосовувати нові підходи для вироблення стратегії прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах.

19. Оцінювати екологічні ризики за умов недостатньої інформації та суперечливих вимог.

20. Вибирати оптимальну стратегію господарювання та/або природокористування в залежності від екологічних умов.

21. Відстоювати свої погляди в розв'язанні професійних завдань;

22. Виявляти проблемні ситуації;

23. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності;

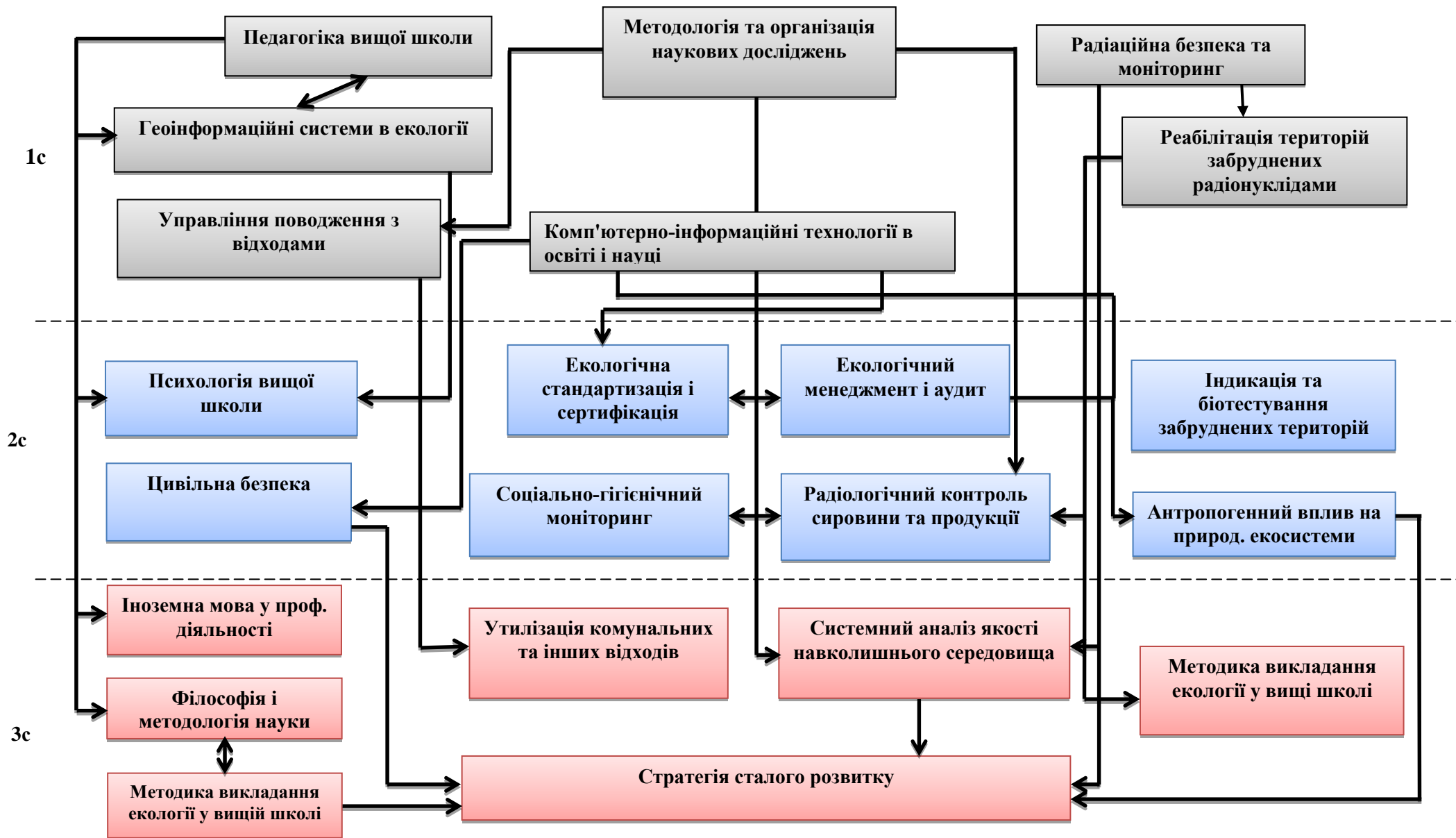
	24. Демонструвати виконання професійних завдань у стандартних та невизначених ситуаціях.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Науково-педагогічні працівники, які здійснюють освітній процес, мають стаж науково-педагогічної діяльності понад два роки та рівень наукової та професійної активності, який засвідчується виконанням не менше чотирьох видів та результатів професійної діяльності особи (п. 30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності від 30.12.2015 р. №1187 (із змінами, внесеними згідно з постановою КМУ від 10.05.2018 р. № 347)). Кадровий склад групи забезпечення включає з розрахунку на кожні тридцять здобувачів вищої освіти всіх рівнів необхідну кількість викладачів, що мають кваліфікацію відповідно до спеціальності, науковий ступінь або вчене звання.
Матеріально-технічного забезпечення	Виконання програм навчальних дисциплін забезпечується матеріально-технічним оснащенням кабінетів і лабораторій, основний перелік яких включає: кабінети комп'ютерної техніки, спеціалізовані навчально-тренінгові лабораторії та кабінети, що створюють умови для набуття студентами спеціальних компетентностей зі спеціальності 101 Екологія
Інформаційне та навчальне методичне забезпечення	Офіційний сайт РДГУ: http://som-rshu.rv.ua/ ; точки бездротового доступу Інтернет; наукова бібліотека, читальні зали РДГУ; електронна бібліотека РДГУ: http://library.rshu.edu.ua ; дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; програми практик. 100% забезпечення навчально-методичними комплексами дисциплін.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Рівненським державним гуманітарним університетом та вищими навчальними закладами й науковими установами України.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Рівненським державним гуманітарним університетом та зарубіжними навчальними закладами
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи) практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
OK01	Педагогіка вищої школи	3,0	е
OK02	Психологія вищої школи	3,0	з
OK03	Іноземна мова у професійній діяльності	3,0	е
OK04	Цивільна безпека	3,0	е
OK05	Комп'ютерні-освітні технології в освіті і науці	3,0	з
OK06	Методологія та організація наукових досліджень	4,0	е
OK07	Індикація та біотестуванні забруднених територій	5,0	е
OK08	Стратегія сталого розвитку	5,0	з
OK09	Реабілітація територій забруднених радіонуклідами	3,0	е
OK10	Радіаційна безпека та моніторинг	3,0	з
OK11	Системний аналіз якості навколишнього середовища	5,0	е
OK12	Управління поводження з відходами	3,0	е
OK13	Геоінформаційні системи в екології	3,0	з
OK14	Науково-виробнича практика	7,5	з
OK15	Асистентська практика	7,5	з
OK16	Переддипломна практика	6,0	з
Загальний обсяг обов'язкових компонент		67,0	
Вибіркові компоненти освітньої програми			
VK01	Філософія і методологія науки/	3,0	з
VK02	Соціальна філософія		
VK03	Екологічний менеджмент і аудит/	3,0	е
VK04	Радіологічний контроль сировини та продукції		
VK05	Соціально-гігієнічний моніторинг/	3,0	з
VK06	Екологічний контроль в карантинній службі		
VK07	Екологічна стандартизація і сертифікація/	3,0	е
VK08	Методика радіологічних досліджень		
VK09	Антропогенний вплив на природні екосистеми/	3,0	з
VK10	Карантинний екологічний контроль		
VK11	Методика викладання екології у вищій школі /	4,0	з
VK12	Експертиза товарів народного господарства		
VK13	Утилізація комунальних та інших відходів/	4,0	з
VK14	Карантинний радіоекологічний контроль		
Загальний обсяг вибірових компонент		23,0	
Загальний обсяг освітньої програми		90,0	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання комплексних проблем у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування, що супроводжується проведенням досліджень та/або застосуванням інноваційних підходів.</p> <p>Основні результати кваліфікаційної роботи мають бути апробовані, опубліковані та перевірені на плагіат.</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті вищого навчального закладу або його структурного підрозділу.</p>

Атестація випускників завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому *ступеня магістра* з присвоєнням кваліфікації: *магістр з екології, викладач екології*.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК01	ОК02	ОК03	ОК04	ОК05	ОК06	ОК07	ОК08	ОК09	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15	ОК16	ВК01	ВК02	ВК03	ВК04	ВК05	ВК06	ВК07	ВК08	ВК09	ВК10	ВК11	ВК12	ВК13	ВК14
ЗК 1	•	•	•	•	•	•	•						•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ЗК 2	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•				•	•		•		•	•	•
ЗК 3	•	•									•			•	•	•														
ЗК 4					•	•		•	•			•												•						
ЗК 5			•																											
ЗК 6			•			•				•			•						•	•	•	•	•	•		•		•		•
ЗК 7	•	•			•			•									•	•							•		•			
ЗК 8					•	•	•				•		•	•	•	•								•						
ФК 1					•	•	•			•			•	•	•	•				•					•				•	
ФК 2	•	•		•		•		•	•	•	•	•		•	•	•	•	•		•			•	•			•			
ФК 3					•	•	•		•	•	•			•	•	•			•	•	•	•	•	•						
ФК 4				•			•	•	•		•								•						•	•		•	•	•
ФК 5	•	•	•		•									•	•	•							•			•	•	•		•
ФК 6								•				•					•	•												
ФК 7				•		•	•			•	•									•			•	•		•		•		•
ФК 8					•									•	•	•					•	•			•		•			
ФК 9									•			•	•	•	•	•	•	•											•	
ФК10				•		•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•		•			•	•		•		•	•	•

• - компетентність, яка набувається;

ОК – обов'язкові компоненти освітньої програми (обов'язкові дисципліни);

ВК – вибіркові компоненти освітньої програми (дисципліни на вибором)

ЗК – загальні компетентності профілю програми;

ФК – фахові компетентності профілю програми.

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК01	ОК02	ОК03	ОК04	ОК05	ОК06	ОК07	ОК08	ОК09	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15	ОК16	ВК01	ВК02	ВК03	ВК04	ВК05	ВК06	ВК07	ВК08	ВК09	ВК10	ВК11	ВК12	ВК13	ВК14	
ПРН 1						•		•	•	•	•													•		•				•	
ПРН 2							•		•	•	•			•	•	•									•		•				•
ПРН 3						•		•									•	•							•						
ПРН 4	•	•	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•			•	•		•	•	•	
ПРН 5	•	•							•			•					•	•					•				•				
ПРН 6					•	•	•						•	•	•	•			•	•	•	•			•	•		•	•	•	
ПРН 7						•			•	•	•		•	•	•	•			•		•	•			•	•		•	•	•	
ПРН 8				•		•						•		•	•	•									•	•			•		
ПРН 9					•	•	•			•			•						•	•	•	•			•		•		•	•	
ПРН 10			•																												
ПРН 11	•	•	•	•								•																•			
ПРН 12												•								•											
ПРН 13									•			•								•				•		•		•		•	•
ПРН 14					•					•		•	•										•			•					
ПРН 15											•			•	•	•				•					•	•					
ПРН 16				•			•				•	•	•							•						•					
ПРН 17												•																			
ПРН 18				•		•		•			•									•					•		•				•
ПРН 19						•					•									•					•						
ПРН 20								•	•																					•	
ПРН 21	•	•										•																•			
ПРН 22				•		•	•				•	•	•							•	•	•	•		•	•	•		•		•
ПРН 23												•		•	•	•				•					•	•	•			•	•
ПРН 24									•	•		•		•	•	•				•										•	•

• - компетентність, яка набувається;

ОК – обов'язкові компоненти освітньої програми (обов'язкові дисципліни);

ВК – вибіркові компоненти освітньої програми (дисципліни на вибором)

ПРН – програмні результати навчання профілю програми.

6. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Рівненському державному гуманітарному університеті функціонує система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективного системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) може за поданням Рівненським державним гуманітарним університетом оцінюватися Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

**Гарант освітньої програми,
керівник проектної групи**

Андрій Валерійович Лисиця